

[Jens Møller]

bo? Skal vi have et nyt system, skal vi have revolutioner og omvæltninger? Er det det, der skal til? Jeg tror det ikke. Det har næsten altid vist sig ved disse revolutioner og omvæltninger, at omkostningerne blev store i menneskelige lidelser, men resultaterne små. Når røgen var drevet væk og man havde begravet de døde, så så alting stort set ud som før, det var bare nogle andre, der sad på magten.

Nej, vi har nok snarere brug for en gradvis, glidende forbedring af samfundet. Den revolution, der skal ske, skal ske i den enkelte, i det enkelte menneske, en ny livsstil, en ny livsholdning, et nyt sindelag, hvad man vil. Menneskehedens fjende er egoismen, og desværre ser det ud, som om den i disse år vokser sig stadig større frem imod katastrofen. Når vi følger menneskehedens historie, så er det, som om det altid skal gå værre og værre, indtil katastrofen kommer, en storkrig, eller hvad det er, og kun derigennem lærer menneskene igen at tage hensyn til hinanden. Måtte det ikke blive nødvendigt igen med en sådan katastrofe. Måtte vi besinde os, inden vi kommer så langt, til at fjerne os fra denne egoisme igen.

Det gælder, når der er tale om national-egoismen, hvor det enkelte land bare vil redde sig selv og vil blæse på alle de andre. I aftes i fjernsynet blev vi klar over, at vi nu i Danmark har fået vores eget danske nationalegoistiske parti. Man sagde jo ikke, at det ikke var rigtigt. Det er forfærdeligt, når man direkte indrømmer, at man kæmper for nationalegoisme over for alle de andre lande, også de fattige i u-landene. Det er et tegn på en degeneration, der i højeste grad er farlig.

Men også gruppeegoismen fejrer triumfer i disse år. Man blæser på ofrene, bare man selv kan få sin egoistiske vilje igennem. Man blæser på, om de studerende ikke kan få deres eksamen, som de har arbejdet for i årevis, for man har selv brug for dem som gidsler. Man blæser på, om de syge skal vente en uge eller en måned eller et halvt år længere på at komme under behandling, for man skal selv have sine arbejdsforhold forbedret. Man tager gidsler blandt befolkningen på denne måde, gidsler for sin egen egoisme, og organisationslederne optræder her ganske klart som professionelle gruppeegoister.

Hvem går det ud over? Ja, det går ud over de grupper, som ikke har mulighed for at

sætte magt bag ved deres ønsker, som ikke har mulighed for at nedlægge arbejdet på en sådan måde, at det standser samfundet. Det går f.eks. ud over pensionisterne. De kan jo ikke gøre noget. Ja, de kan selvfølgelig strejke på den måde, at de ikke vil modtage deres pension, men det kommer de jo nok ikke langt med.

Denne gruppeegoisme er med til en skævvridning af samfundet, hvor konflikttærsklen tilsyneladende bliver lavere og lavere.

Endelig er der så den personlige egoisme. Den har vi jo ikke så meget at gøre med her rent politisk, men det skal dog nævnes, at denne personlige egoisme i familierne ofte går ud over de svageste, nemlig børnene, enten det så sker inden for ægteskabet eller ved, at ægteskaberne brydes.

Verden er rig nok, der er nok til os alle, men egoismen i alle dens forskellige former og på alle dens forskellige niveauer er fjenden, og derfor er det vigtigste en ny livsstil, et nyt sindelag, byggende på det gamle ord om, at du skal elske din næste som dig selv. Vel er det svært, det ved vi alle, men det er den eneste løsning, der findes på menneskets ældgamle problem egoismen.

Og så noget lidt mere hjemligt.

Da SV-regeringen i august måned blev stiftet, var vi i kristeligt folkeparti meget positive over for den, for der skete jo det, vi havde arbejdet for længe: der blev skabt en regering hen over midten. Men desværre viste det sig ret hurtigt, at det ikke så meget var en regering hen over midten, som det var en regering på begge sider af midten. Man manglede ligesom noget ind imellem til at holde sammen på det, man kunne ikke rigtig råbe hinanden op.

Resultatet har vi jo set i de manglende resultater i året, der er gået. Regeringen var ikke bred nok, og der var ikke sammenhæng nok i den. Jeg tror, at disse to partier begik en stor fejl ved at isolere sig og ikke tage et par mindre partier med, der ligger imellem de to partier. Det kunne have kittet det sammen. Jeg tænker her på det radikale venstre og kristeligt folkeparti. Jeg tror, det ville være gået betydelig bedre, hvis vi – og begge disse partier har stor erfaring i at virke som katalysatorer for det politiske arbejde – havde været med i dette. Sådan skulle det ikke gå, og derfor må vi nu se på, hvad der er kommet ud af dette første år.